

כיצד משתתפין פרק שמיני עירובין

פ.ו.

עין משפט
נר מצוה

[א] גירי ע"י רבא בר מרין, [ב] לטיל מן. פ.א. [ג] ונפיל מן. ע"ש. [ד] טוכה טז. [ה] כמה שמיים גם כפוגמה דבי"ש ובי"ח אהא שם להפיק וכו' וע"י מר"ט ד"ה צ"ג. [ו] סגרה ההשנה ובר"ף גרמין בין מלמעלה בין מלמטה וכו' וע"י מר"ט ד"ה ב"ג. [ז] [למקנן ס"א]. [ח] גרמין נאן סבור הוה רבי שזה עשיר יותר מן דומים.

פנו מקום לכן מאתים מנה. כלומר מקום חשוב יותר בין גדולים לפי כבוד עשרו: אביו של זה. דומים: בגדים הללו שאין נראה עשיר כל כך: אימתי יש עולם. בזמן שיש בו עשירים שגומלין [ו] ומזמין מנוונות לעניים והם ינכרוהו: מן. לשון מנוונות: גנון יסד של מהריש"א. קבלי"אל הוא תפיסת יד: דבר היש"ל בשבת. אינו תפיסת יד ואוסר דאי צעי שקיל ושדי ליה לזכאי: עשויים. של ברזל חסירות גדולות: מתנ"י. הרי זה אוסר. לדירה בלא בעלים שמה דירה: אינו אוסר. דלאו שמה דירה: רבי יוסי. נמי קצי"א ליה לאו שמה דירה מיהו נכרי אוסר שמה יבא היום: הסיע. הסיח דירת ביתו לבלו: גב' ודוקא צנו. דעביד איניש דדייר אלל חתנו אלל בנו אין אדם מקיח דעתו מצינו לדור אלל לתנו שמה מתקוטט ויאל: נלנא. זכר כגון חתנו: גורייסא. נקצה כגון חתנו: מתנ"י. צור שצין שמי חלירות. תלוי צו ותלוי צו: אין מלאין הימנו. שזה ממלא מרשות חזירו וכו' לפחות מארבעה חולל לא: בא"ד צבור שצין שמי חלירות ונזורה על רחבה וכו' למה לך קורה לליל וחיבת שם מכה: (א) בא"ד וק"ל נמי נקצה לגבי אב"י. ר"ב ע"י חטופי פ"ק דף טו בד"ה אב"י לטעמיה: (י) בא"ד גבי הא דקאמר טען שקילה:

דעריבי מיא. פ"י ואין היכר הפרשה ציינה אלל אס יש היכר אע"פ שהמים צאים מלך זה לך זה לא קפיד דאי הוה קפיד לא היה מעיל אפילו מחילה של ברזל כדאמרינן זמי שהולאיהו (לג"ל דף מט.) **צריך שיראו ראשי קנים** למעלה מן המים טפה. ואין נראה פירוט הקונטרס דצ"ש צעו מחילה מפסקת עד התהום אלל שמהא י' טפחים בתוך המים ואפילו המים עמוקים הרבה ועריצי מיל מתחת המחילה קני צהכי לצ"ש כיון שיש היכר מחילה עשרה בתוך המים וצ"ה צעו היכר מחילת עשרה למעלה חוץ מן המים וטפה בתוך המים כדקאמר לר"ך שישקע ראשי קנים צמיס טפה: **קורה ארבעה** מתרת בחורבה. פ"י זקונטרס להכי נקט רחצ ארבעה דכי אמרת חודין יורדין וסומיין [ו] יהיה בין חלל המחילה ד' דמחילה העשויה לפחות מארבעה חללה לא שמה מחילה משמע מתוך ואמרו הוצא רבא ר' יוחנן וכו' רב רב הונא אמר אפי' יחד שלעל מהריש"א. אם יש לו לבעל חצר באותו הבית הרי זה תפיסת יד. דבי שמואל תנא דבר הניטל בשבת אוסר ושאינו ניטל בשבת אינו אוסר. פ"י אם לבעל החצר בבית ההוא דבר הניטל בשבת, יתכן שיוזמן לבעל הבית [א] ליתול החצר לנטול [ב] בשבת. ויטלו לבעל החצר שם תפוסת יד. לפיכך הדר שם אוסר עליו עד שיערב. אבל [א] הוא דבר שאינו ניטל בשבת, והואיל ויטלו בשבת [א] אין רשות לבעל החצר לאותו בית. לפיכך הדר שם אינו אוסר עליו. מנ"י, ר' שמעון אוסר המחיצה ביתו והלך לשבות אהבה בתו אפילו באוהבה התיי אינו אוסר על בני חצרו. אמר רב הלכה כר שמעון ודוקא בתו. דאמרינן בתו לא שבקא ליה לטיפס מטותיה היום. אבל אם הלך לשבות אצל בנו אוסר. שיתכן לו שיבא היום בחצרו. וכל הוכח הדיינין דלמא אתי בשבת אסור. מתני', בור שבין שתי חצירות אין ממולין מנה בשבת אלא אם כן עשו לה מחיצה גבוה י' טפחים כו'. אמר רב הונא למשה דקתיני במתני' למשה בבור קרוב למים. למעלה למעלה משו והוא על שפת הבור מטרוב. ורב יהודי אמר למטה מן המים, כלומר יהיו הקנים משוקעין במים למטה מן המים [ט] טפחים. ונאיין הקנים למעלה מן המים טפה. למעלה למעלה מן המים. חצרון להיות מחיצה הקנים שהיא י' טפחים נשקעת בתוך המים טפה. יהיה רב יהודי שלא יהיה זה דולה מחצי הבור שהוא רשות חבירו, וכן זה משל זה. לפיכך מצריך ראשי הקנים שיהיו ברולין מן המים למעלה טפה. או חצובין ראשי הקנים במים טפה. למנוע הדלי מליין ולהצוב המים מרשות חבירו. (ואי הא) [נולא] הוא דאמר רב יהודי קורה ארבעה מטרוב (בחורבה). ורב נחמן אמר רבא בר אבוב

תורה אור השלם

1. יבש עולם לפני אלהים חסד ואמת מן יצירתה: תהלים ט א

הגהות הב"ח

[א] רש"י ד"ה אימתי וכו' שומלין חסד ומזמין: [ב] ד"ה למעלה ממש סמוך לשפתו: [ג] רוב' ד"ה קורה בין יורדין וסומיין יהא בין חלל המחיצות ד' וכו' לפחות מארבעה חולל לא: בא"ד צבור שצין שמי חלירות ונזורה על רחבה וכו' למה לך קורה לליל וחיבת שם מכה: (א) בא"ד וק"ל נמי נקצה לגבי אב"י. ר"ב ע"י חטופי פ"ק דף טו בד"ה אב"י לטעמיה: (י) בא"ד גבי הא דקאמר טען שקילה:

גליון הש"ס

גב' רבי מכבד עשירים. זקנותי מהרי"ט סג"ל ד"ל ממוך שדי עטמו היה עשיר מפלג לך הרגיל עלמו זכרונם עשירים מדי להלכות להטעם שיבדו ג"כ אמו בשביל עשיר ולא בשביל חורבו עשר רכא להשתמש בכתמה של תורה לטעול עטרה להגדול בה ע"י: [תוס' ד"ה קורה וכו' דאפילו קורה משום מחיצה קוריה וייתא. עין לג"ל דף ט ע"ב מ"ה מנח:

לעזי רש"י

קבלי"א [קבלי"א]. יחד. וי. די.

מוסף רש"י

ר' יהודה אומר אינו אוסר. הואיל ואינו עשיר (וע"ל מו). כברי אוסר. אף על פי שיש עשיר שהרי יכול לנאף זה הסיח מן גב', אלל ישראל משהך מכאן ולא צא מערב שבת הסיח למהטעם מלכו כל השנה שהרי לא יבא, הלך מכאן לליל לה לך דירה בעלים דמי [טז]. לשבות אצל בתו. מאמם אפילו בכותה עשיר [טז]. בור שבין שתי חצירות. תלוי בחדר זו ותלוי בחדר זו ומחילה בין המחלוקת והמלכת וכו' על פי הבור ואין פתח ציינים ע"ב מן טו. אין מומליין מומני בשבת לא זו ולא זו לפי שמימי חצר זו מנח לו [טז]. תלוי תמרת במים, דקל הוא שהקלו חכמים אלל מחילה החוללת את החלירות והמלכת על פי הבור ע"ב מן טו. ותלוי על פני פי הבור, ואע"פ שלא נעשים בשביל המים, דקא סבר מחילה תלוייה מחלל אפילו לא נטלו [טז]. נמוס על שני יתדות, מותר לנטול מחילה: דארכע פימתי יורדין וסומיין. צ' בגדה ו' בראשית [קמ"ט ד.צ.].

תורה אור השלם

1. יבש עולם לפני אלהים חסד ואמת מן יצירתה: תהלים ט א

הגהות הב"ח

[א] רש"י ד"ה אימתי וכו' שומלין חסד ומזמין: [ב] ד"ה למעלה ממש סמוך לשפתו: [ג] רוב' ד"ה קורה בין יורדין וסומיין יהא בין חלל המחיצות ד' וכו' לפחות מארבעה חולל לא: בא"ד צבור שצין שמי חלירות ונזורה על רחבה וכו' למה לך קורה לליל וחיבת שם מכה: (א) בא"ד וק"ל נמי נקצה לגבי אב"י. ר"ב ע"י חטופי פ"ק דף טו בד"ה אב"י לטעמיה: (י) בא"ד גבי הא דקאמר טען שקילה:

גליון הש"ס

גב' רבי מכבד עשירים. זקנותי מהרי"ט סג"ל ד"ל ממוך שדי עטמו היה עשיר מפלג לך הרגיל עלמו זכרונם עשירים מדי להלכות להטעם שיבדו ג"כ אמו בשביל עשיר ולא בשביל חורבו עשר רכא להשתמש בכתמה של תורה לטעול עטרה להגדול בה ע"י: [תוס' ד"ה קורה וכו' דאפילו קורה משום מחיצה קוריה וייתא. עין לג"ל דף ט ע"ב מ"ה מנח:

לעזי רש"י

קבלי"א [קבלי"א]. יחד. וי. די.

מוסף רש"י

ר' יהודה אומר אינו אוסר. הואיל ואינו עשיר (וע"ל מו). כברי אוסר. אף על פי שיש עשיר שהרי יכול לנאף זה הסיח מן גב', אלל ישראל משהך מכאן ולא צא מערב שבת הסיח למהטעם מלכו כל השנה שהרי לא יבא, הלך מכאן לליל לה לך דירה בעלים דמי [טז]. לשבות אצל בתו. מאמם אפילו בכותה עשיר [טז]. בור שבין שתי חצירות. תלוי בחדר זו ותלוי בחדר זו ומחילה בין המחלוקת והמלכת וכו' על פי הבור ואין פתח ציינים ע"ב מן טו. אין מומליין מומני בשבת לא זו ולא זו לפי שמימי חצר זו מנח לו [טז]. תלוי תמרת במים, דקל הוא שהקלו חכמים אלל מחילה החוללת את החלירות והמלכת על פי הבור ע"ב מן טו. ותלוי על פני פי הבור, ואע"פ שלא נעשים בשביל המים, דקא סבר מחילה תלוייה מחלל אפילו לא נטלו [טז]. נמוס על שני יתדות, מותר לנטול מחילה: דארכע פימתי יורדין וסומיין. צ' בגדה ו' בראשית [קמ"ט ד.צ.].

תורה אור השלם

1. יבש עולם לפני אלהים חסד ואמת מן יצירתה: תהלים ט א

הגהות הב"ח

[א] רש"י ד"ה אימתי וכו' שומלין חסד ומזמין: [ב] ד"ה למעלה ממש סמוך לשפתו: [ג] רוב' ד"ה קורה בין יורדין וסומיין יהא בין חלל המחיצות ד' וכו' לפחות מארבעה חולל לא: בא"ד צבור שצין שמי חלירות ונזורה על רחבה וכו' למה לך קורה לליל וחיבת שם מכה: (א) בא"ד וק"ל נמי נקצה לגבי אב"י. ר"ב ע"י חטופי פ"ק דף טו בד"ה אב"י לטעמיה: (י) בא"ד גבי הא דקאמר טען שקילה:

גליון הש"ס

גב' רבי מכבד עשירים. זקנותי מהרי"ט סג"ל ד"ל ממוך שדי עטמו היה עשיר מפלג לך הרגיל עלמו זכרונם עשירים מדי להלכות להטעם שיבדו ג"כ אמו בשביל עשיר ולא בשביל חורבו עשר רכא להשתמש בכתמה של תורה לטעול עטרה להגדול בה ע"י: [תוס' ד"ה קורה וכו' דאפילו קורה משום מחיצה קוריה וייתא. עין לג"ל דף ט ע"ב מ"ה מנח:

לעזי רש"י

קבלי"א [קבלי"א]. יחד. וי. די.

מוסף רש"י

ר' יהודה אומר אינו אוסר. הואיל ואינו עשיר (וע"ל מו). כברי אוסר. אף על פי שיש עשיר שהרי יכול לנאף זה הסיח מן גב', אלל ישראל משהך מכאן ולא צא מערב שבת הסיח למהטעם מלכו כל השנה שהרי לא יבא, הלך מכאן לליל לה לך דירה בעלים דמי [טז]. לשבות אצל בתו. מאמם אפילו בכותה עשיר [טז]. בור שבין שתי חצירות. תלוי בחדר זו ותלוי בחדר זו ומחילה בין המחלוקת והמלכת וכו' על פי הבור ואין פתח ציינים ע"ב מן טו. אין מומליין מומני בשבת לא זו ולא זו לפי שמימי חצר זו מנח לו [טז]. תלוי תמרת במים, דקל הוא שהקלו חכמים אלל מחילה החוללת את החלירות והמלכת על פי הבור ע"ב מן טו. ותלוי על פני פי הבור, ואע"פ שלא נעשים בשביל המים, דקא סבר מחילה תלוייה מחלל אפילו לא נטלו [טז]. נמוס על שני יתדות, מותר לנטול מחילה: דארכע פימתי יורדין וסומיין. צ' בגדה ו' בראשית [קמ"ט ד.צ.].

בב א מיי פ"ד מהל' עירובין הלכה די סמך עשין א טור ש"ע א"ח ק"י שט סעף 3: כד ב מיי שט הלכה יג ופנת: שט טור ש"ע א"ח ק"י שט סעף 4: כה ג ד ה ו מיי פ"ג מהלכות עירובין הלכה כה ופנ"ו מהלכות אלקים ית סמך עשין א טו"ע א"ח ק"י שט סעף 4 ופי' שט סעף:

רבינו הנגאל

ר' עקיבא וגם ר' היו מכבדים עשירים. והיו דורשין האי קרא יש עולם, כלומר מי שנתן לו העולם הזה, יבש לפני אלקים בזמן שגומל חסדו, כדרכיב חסד ואמרו הוצא רבא ר' יוחנן וכו' רב רב הונא אמר אפי' יחד שלעל מהריש"א. אם יש לו לבעל חצר באותו הבית הרי זה תפיסת יד. דבי שמואל תנא דבר הניטל בשבת אוסר ושאינו ניטל בשבת אינו אוסר. פ"י אם לבעל החצר בבית ההוא דבר הניטל בשבת, יתכן שיוזמן לבעל הבית [א] ליתול החצר לנטול [ב] בשבת. ויטלו לבעל החצר שם תפוסת יד. לפיכך הדר שם אוסר עליו עד שיערב. אבל [א] הוא דבר שאינו ניטל בשבת, והואיל ויטלו בשבת [א] אין רשות לבעל החצר לאותו בית. לפיכך הדר שם אינו אוסר עליו. מנ"י, ר' שמעון אוסר המחיצה ביתו והלך לשבות אהבה בתו אפילו באוהבה התיי אינו אוסר על בני חצרו. אמר רב הלכה כר שמעון ודוקא בתו. דאמרינן בתו לא שבקא ליה לטיפס מטותיה היום. אבל אם הלך לשבות אצל בנו אוסר. שיתכן לו שיבא היום בחצרו. וכל הוכח הדיינין דלמא אתי בשבת אסור. מתני', בור שבין שתי חצירות אין ממולין מנה בשבת אלא אם כן עשו לה מחיצה גבוה י' טפחים כו'. אמר רב הונא למשה דקתיני במתני' למשה בבור קרוב למים. למעלה למעלה משו והוא על שפת הבור מטרוב. ורב יהודי אמר למטה מן המים, כלומר יהיו הקנים משוקעין במים למטה מן המים [ט] טפחים. ונאיין הקנים למעלה מן המים טפה. למעלה למעלה מן המים. חצרון להיות מחיצה הקנים שהיא י' טפחים נשקעת בתוך המים טפה. יהיה רב יהודי שלא יהיה זה דולה מחצי הבור שהוא רשות חבירו, וכן זה משל זה. לפיכך מצריך ראשי הקנים שיהיו ברולין מן המים למעלה טפה. או חצובין ראשי הקנים במים טפה. למנוע הדלי מליין ולהצוב המים מרשות חבירו. (ואי הא) [נולא] הוא דאמר רב יהודי קורה ארבעה מטרוב (בחורבה). ורב נחמן אמר רבא בר אבוב

[א] חוץ מן חוץ אולי ד"ל יתכן שזמנו לבעל החצר לטעול הפתח בשבת ויטלו לבעל החצר שם תפוסת יד. כ"כ כ"י וכו' הענין לנטול. [ג] אולי יב"ל ה"י שט שט

על רבא מיתר על כן א"ר יהודה * דאפילו קורה משום מחילה דאורי' טועה היה וליתא דאפילו ל"מ משום מחילה לא היה אלא מדרבנן וכן משמע בסוף כל גנות [למקנן טז]. דמוכח אב"י לרבה מציינתא דיתר על כן דשתי מחילות דאורייתא מדמתיר בקורה מכאן וקורה מכאן אע"ג דקצר אב"י דקורה משום מחילה אלא ודאי לא היה אלא מדרבנן מיהו יש לדמות לדברי רבא קא מותיב דקצר דהוה משום היכר קורה

לחומה בצורה כדרך חורבות הנופלות ונשארים בהן קורות ויש ברחבה ארבעה והיא מוטלת על רחבה מותר לנטול מחילה דאמר שני חודים יורדין וסומיין דקצר לה כרבי ישמעאל כר"י דאמר [למקנן ע"ב] מחילה תלוייה מתרת ולית הלכתא כוותיה. ולהכי נקט ארבעה דכי אמרת חודים יורדין וסומיין יהא בין חלל המחילות ארבעה דמחילה העשויה לפחות מחלל ארבעה אינה מחילה: מתרת